

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ

БАЦУРОВСЬКА І.В., доктор педагогічних наук, професор,
Миколаївський національний
аграрний університет, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8407-4984>

E-mail: batsurovska_ilona@outlook.com

ДОЦЕНКО Н.А., доктор педагогічних наук, професор,
Миколаївський національний
аграрний університет, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1050-8193>

E-mail: dotsenkona@outlook.com

КУРЕПІН В.М., кандидат економічних наук, доцент,
Миколаївський національний
аграрний університет, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4383-6177>

E-mail: kypins@ukr.net

Сільське господарство і аграрна галузь є важливою складовою економіки багатьох країн. Майбутні фахівці аграрної галузі відіграють ключову роль у забезпеченні продовольчої безпеки та сталого розвитку сільського господарства. Проектування ефективного освітнього середовища для їх підготовки має велике значення [1, с. 330]. Сучасне сільське господарство дуже залежить від передових технологій, таких як сільськогосподарська механізація, цифрові системи управління господарством, інтернет речей та штучний інтелект. Отже, освітнє середовище для аграрних фахівців повинно враховувати розвиток технологій та надавати можливість студентам вивчати ці нові інновації. Навички роботи з сучасними аграрними технологіями мають бути обов'язковою частиною навчальної програми.

Аграрна галузь має великий вплив на навколишнє середовище [2, с.225]. Тому майбутні фахівці повинні бути свідомими екологічних аспектів своєї діяльності. Освітнє середовище повинно сприяти розвитку у студентів екологічної свідомості та навичок сталого сільського господарства. Практичний досвід є надзвичайно важливим для майбутніх фахівців аграрної галузі. Освітнє середовище має забезпечувати можливості для студентів набувати практичні навички на сільськогосподарських господарствах та виробничих підприємствах. Співпраця з сільськогосподарськими підприємствами та лабораторіями може допомогти забезпечити студентам необхідний досвід.

Сільське господарство вимагає знань з різних областей, включаючи біологію, хімію, економіку та технології. Освітнє середовище має пропонувати студентам можливість вивчати різні дисципліни та розвивати інтегровані знання. Для підготовки майбутніх фахівців аграрної галузі важливо стимулювати наукові дослідження [3, с. 24]. Університети та освітні заклади повинні надавати можливості для проведення досліджень у галузі сільського господарства та аграрних наук.

Проектування освітнього середовища для майбутніх фахівців аграрної галузі - це завдання, яке вимагає комплексного підходу та уважного врахування потреб сучасного сільського господарства. Ефективне навчання вимагає поєднання теоретичних знань і практичних навичок, цифрових технологій та екологічної усвідомленості. Міждисциплінарність та підтримка наукових досліджень роблять навчальний процес більш комплексним і різноманітним.

Аграрна галузь постійно змінюється під впливом нових вимог ринку, технологічних інновацій та змін в законодавстві. Освітнє середовище має бути гнучким і відкритим до адаптації [4, с. 24], щоб забезпечити актуальність навчальних програм та навичок, які надаються студентам. Розвиток підприємницьких навичок серед студентів є важливим аспектом підготовки

майбутніх фахівців аграрної галузі. Освітні заклади можуть сприяти цьому, надаючи можливості для створення власних аграрних стартапів, навчання управління бізнесом та розробки бізнес-планів. З урахуванням глобальної природи аграрної галузі, важливо забезпечити доступ до міжнародного досвіду та обміну студентів та викладачів. Міжнародні партнерства та програми обміну допомагають студентам отримати різнобічний погляд на проблеми аграрної галузі [5, с. 24].

Освітнє середовище має бути доступним для всіх студентів, незалежно від їхньої фізичної або соціальної ситуації. Забезпечення інклюзивності допомагає розвивати потенціал кожного студента та забезпечувати рівні можливості для навчання. Останній, але не менш важливий аспект – це співпраця між освітніми закладами та представниками аграрної галузі. Партнерство з підприємствами, об'єднаннями фермерів та іншими галузевими групами допомагає забезпечити, що навчальні програми відповідають реальним вимогам і потребам галузі.

Розглянемо шість основних особливостей проектування освітнього середовища для майбутніх фахівців аграрної галузі разом із їхніми характеристиками:

1. Розвиток технологій та цифрові навички. Освітнє середовище має сприяти вивченню та впровадженню передових сільськогосподарських технологій та підготовці до роботи з цифровими системами.

2. Екологічна усвідомленість. Студенти повинні розвивати усвідомленість екологічних впливів аграрної галузі та навички сталого сільського господарства.

3. Практична підготовка. Освітнє середовище повинно забезпечити можливості для практичної роботи на сільськогосподарських господарствах та виробничих підприємствах.

4. Міждисциплінарність. Студенти повинні вивчати різні дисципліни, щоб розвивати інтегровані знання та розуміння аграрної галузі в цілому.

5. Підтримка наукових досліджень. Освітнє середовище має стимулювати наукові дослідження у галузі сільського господарства та аграрних наук.

6. Співпраця з індустрією. Освітні заклади мають співпрацювати з представниками аграрної галузі для забезпечення актуальності навчальних програм та можливостей для стажування.

Ці особливості визначаються як критичні для підготовки майбутніх фахівців аграрної галузі та для впорядкування освітнього процесу відповідно до сучасних вимог та викликів цієї галузі.

У підсумку, проектування освітнього середовища для майбутніх фахівців аграрної галузі - це складний та відповідальний процес. Воно має враховувати сучасні тенденції та вимоги галузі, створюючи навчальну програму, яка сприяє розвитку комплексних навичок, підготовці до викликів сучасного сільського господарства та стимулює наукові дослідження та підприємництво. Тільки така підготовка може забезпечити успішну майбутність аграрної галузі [5, с. 106].

Висновок. Проектування освітнього середовища для майбутніх фахівців аграрної галузі є важливим завданням, оскільки ця галузь відіграє ключову роль у забезпеченні продовольчої безпеки та сталого розвитку. У статті було розглянуто шість основних особливостей проектування освітнього середовища, кожна з яких має свою вагому роль у формуванні якісної підготовки аграрних фахівців. Розвиток технологій та цифрові навички, екологічна усвідомленість, практична підготовка, міждисциплінарність, підтримка наукових досліджень та співпраця з індустрією - ці аспекти становлять основу сучасного освітнього процесу в аграрній галузі. Забезпечуючи студентів необхідними знаннями та навичками, а також надаючи їм можливість розвивати практичний досвід і здобувати підтримку від представників галузі, освітні заклади сприяють створенню нового покоління

фахівців, готових вирішувати сучасні виклики аграрного сектору. Надзвичайно важливо пам'ятати, що аграрна галузь постійно розвивається, і, відповідно, освітнє середовище повинно бути гнучким та відкритим до змін. Лише завдяки поєднанню теоретичних знань, практичних навичок, наукових досліджень та підтримки від галузевих партнерів ми зможемо забезпечити розвиток аграрної галузі і відповідати на її потреби у майбутньому. Освіта є ключем до успіху в цій важливій сфері, і її надбання має бути відданою метою для освітніх закладів та майбутніх фахівців аграрної галузі.

Бібліографічний список:

1. Batsurovska, I.V., Dotsenko, N.A., Soloviev, V.N., Lytvynova, S.H., Gorbenko, O.A., Kim, N.I., & Haleeva, A.P. (2022). Technology of application of 3D models of electrical engineering in the performing laboratory work. *Paper presented at the CEUR Workshop Proceedings*, 3085 323-335. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/12526>

2. Іваненко В.С., Курепін В.М. Подолання кризових явищ у аграрній сфері за допомогою технології доповненої реальності // Урожайність та якість продукції рослинництва за сучасних технологій вирощування: матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., присв. 90-річчю з дня народження професора Г.П. Жемели (м. Полтава, 30 верес. 2023 р.). Полтава: ПДАУ, 2023. С. 224-226. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/15512>

3. Babenko D. et. al. Application of monitoring of the informational and educational environment in the engineering education system. 2019 IEEE International Conference on Modern Electrical and Energy Systems (MEES), 23-25 Sept. 2019, Kremenchuk, Ukraine. URL: <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/8237>

4. Batsurovska I., Kurepin V. The Impact of the War in Ukraine on the Study Results at an Agricultural University // *Tréma*. 2023. № 60. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/15314>

5. Іваненко В. С. Інтеграція молоді в системі освіти держав ЄС в умовах військової агресії проти України // Інтеграція вищої юридичної освіти України з європейським освітнім простором –

виклики внутрішньої безпеки під час воєнного стану: матеріали з Міжнародної науково-практичної конференції, Ломжа-Харків, 15.02.2023 р. / за ред. П. Поніхтера, З. Шарлович. Ломжа : MANS w Łomży, 2023. С. 80-82.
URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/12946>

6. Іваненко В.С., Курепін В.М. Управління розвитком персоналу та його конкурентоспроможністю // Актуальні проблеми безпеки життєдіяльності людини в сучасному суспільстві: матеріали Всеукраїнської науково-теоретичної інтернет-конференції, м. Миколаїв, 24 листопада 2021 р. Миколаїв : МНАУ, 2021. С. 104-107.
URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/10509>

ВЗАЄМИНИ ВИКЛАДАЧА ЗІ СТУДЕНТАМИ ЯК УМОВА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ФОРМУВАННЯ ГУМАНІСТИЧНИХ ВІДНОСИН МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Бужина І.В., доктор педагогічних наук, професор,
Одеський державний університет внутрішніх справ, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7455-2794>
E-mail: bugina.irina@gmail.com

Вищий навчальний заклад відрізняється від школи не лише змістом навчання і виховання, модифікацією їх форм, що само по собі надзвичайно важливо, але й тим, що його основне завдання – формування особистості спеціаліста – обумовлює взаємодію педагогів і студентів. Тому система вузівського педагогічного спілкування в ланці «викладач – студент» якісно відрізняється від взаємин в ході шкільного навчання. У вищому навчальному закладі сам факт прилучення викладача і студента до загальної професії в значній мірі сприяє «зняттю» вікового бар'єру, що заважає плідній спільній діяльності.